On hiuksenhieno ero, mikä on terveen kilpailun aiheuttamaa hinnan laskua ja mikä saalistushinnoittelua, jossa perimmäisenä tavoitteena on kilpailijan syrjäyttäminen markkinoilta. **YLITUOMARI KIMMO MIKKOLA, MARKKINAOIKEUS**

Valion perustelut eivät kelvanneet markkinaoikeudelle

Vuosina 2010–2012 tapahtunut hintakilpailu perusmaidoissa katsottiin markkinaoikeudessa Valion saalistushinnoitteluksi, jolla pyrittiin sulkemaan kilpailijat markkinoilta.

Markkinaoikeuden päätöksellä Valio maksaa valtiolle 70 miljoonaa euroa määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä.

Lisäksi maksettavaksi tulevat Arla Ingmanin 100 000 euron oikeudenkäyntikulut viivästyskorkoineen.

Markkinaoikeus katsoi, että Valion perusmaitojen keskimääräinen kuluttajahinta oli tarkastelujakson ajan alittanut liiketoiminnan keskimääräiset muuttuvat kustannukset.

Markkinaoikeuden mukaan Valio olisi tehokkaan kilpailun päätyttyä voinut nostaa hinnat alennuksia edeltäneelle tasolle.

Tarkastelujakson aikana Valion osuus perusmaitojen myynnistä oli markkinaoikeuden mukaan aina yli 50 prosenttia. Valio on vuosittain hankkinut 86 prosenttia Suomessa tuotetusta raakamaidosta.

”Osuustoimintaa ei ymmärretä”

Valio aikoo valittaa päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Yhtiö kertoo perustelleensa johdonmukaisesti osuustoiminnallisen liiketoimintansa periaatteita.

Valion tehtävä on maksaa maidonhankintaosuuskuntien kautta omistajatuottajille yhtiön tekemä voitto raaka-aineensa eli tuottajamaidon tilityshinnassa.

Tuottajamaito ei siten voi olla Valion raaka-ainekustannus.

Valio on myös sitoutunut jalostamaan kaiken omistajatuottajiensa maidon, joten maitoraaka-aine ei voi olla yritykselle muuttuva eli vältettävissä oleva kustannus.

Valion mukaan viranomaisen ja markkinaoikeuden päätökset kuitenkin osoittavat, että osuustoiminnallisen liiketoiminnan kustannuslaskentaa ja voitonjakoa ei ole ymmärretty.

”Tiedän, että toimimme vilpittömästi puolustaessamme suomalaista meijeriteollisuutta, työpaikkoja ja maidontuottajia kovassa kansainvälisessä hintakilpailussa, joka lisäksi ei toimi kuluttajien eduksi”, Valion toimitusjohtaja **Pekka Laaksonen** sanoo.

Valion mukaan päätöksen avulla kaikki perusmaitoja valmistavat meijerit Suomessa saavat Valion jalostettujen tuotteiden tuoton automaattisesti ilman panostusta tuotekehitykseen.

Myös perusmaitojen kuluttajahinta pysyy yhtiön mukaan keinotekoisen korkeana.

Vuoteen 2008 verrattuna Valio kertoo menettäneensä puolet perusmaidon myynnistä ylikorkeiksi määrättyjen hintojen vuoksi.

Monimutkainen ja pitkä käsittely

Markkinaoikeus käsitteli asiaa puolitoista vuotta.

”Ratkaisu on laaja, eikä saalistushinnoittelusta ole ennakkotapauksia Suomessa. Lisäksi vuoden vaihteessa asiaa hoitava tuomari katkaisi jalkansa, joten päätös venyi myös inhimillisistä syistä”, markkinaoikeuden ylituomari **Kimmo Mikkola** kertoo.

Mikkolan mukaan kilpailuoikeuden tarkoitus on, että hinnat pysyisivät kohtuullisina.

”Siinä on hiuksenhieno ero, mikä on terveen kilpailun aiheuttamaa hinnan laskua ja mikä saalistushinnoittelua, jossa perimmäisenä tavoitteena on kilpailijan syrjäyttäminen markkinoilta”, Mikkola sanoo.

Markkinaoikeus arvioi esitetyn aineiston perusteella, että maitoa myytiin alle kustannushintojen keskimääräisiä hintoja tarkasteltaessa.

Mikkolan mukaan osapuolet eivät päässeet yksimielisyyteen siitä, mitä keskimääräisiin hintoihin tulisi laskea.

”Yhtiömuodosta riippumatta mikään yritys ei pysty myymään pitkään alle kustannusten.”

JUKKA LEHTINEN

KKV tyytyväinen päätökseen

Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) on tyytyväinen markkinaoikeuden päätökseen langettaa Valiolle 70 miljoonan euron seuraamusmaksu määräävän aseman väärinkäytöstä.

Viraston mukaan päätöksellä turvataan tehokkaan kilpailun toimintaedellytykset.

”On kuluttajien etu, että markkinoiden kilpailullinen rakenne säilyy”, KKV:n pääjohtaja **Juhani Jokinen** sanoo.

KKV pitää päätöstä osoituksena myös siitä, että kilpailuviranomainen ja tuomioistuin kykenevät arvioimaan laajakantoisia ja vaikeita kilpailuasioita.

MT

» On kuluttajien etu, että markkinoiden kilpailullinen rakenne säilyy.«

JUHANI JOKINEN

MARKKU VUORIKARI

Arja Lindfors osti keskiviikkona maitoa Pälkäneen S-marketista.

koneviesti
SUOMEN KONEUSKOTTAVIN AMMATTILEHTI

Tilaa Koneviesti itsellesi! 3 numeroa **vain 25,30 €** (norm. ~~31,10 €~~).
Tilaa lähettämällä tekstiviesti: TILAUS KM4027 sekä nimesi ja osoitteesi numeroon 12147. Tai netissä: www.koneviesti.fi/netti Tilaustunnus: KM4027

Normaali tekstiviestin hinta. Palvelu toimii kaikissa kotimaan mobiiliverkoissa. Tarjous voimassa 11.7.2014 asti kotimaassa. Tilaus alkaa ensimmäisestä mahdollisesta numerosta ja se laskutetaan tilauksen alettua. Nimi- ja yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa henkilötietolain mukaisesti.

”Rahat valuvat Tanskaan”

Valion hallituksen puheenjohtaja **Antti Rauhamaa** on pettynyt markkinaoikeuden päätökseen.

Kuluttajat maksavat Rauhamaan mukaan maidosta nyt 100 miljoonaa euroa enemmän päätöksen takia.

”Ja lisäksi rahoista kolmannes valuu Århusiin Tanskaan. Jos meillä on tällainen viranomainen niin ei se ihme ole, jos meillä ei asiat luista”, Rauhamaa ruotii.

”Arlan hyvät juristit saivat ensiksi kilpailuviraston höyrähtämään tähän asiaan ja niin näkyi myös markkinaoikeus. Se ei ole suurta vaivaa nähnyt vaan kopioinut suoraan kilpailuviraston syytöksen sellaisenaan”, Rauhamaa kommentoi Ylelle.

Viranomaisilta uupuu Rauhamaan mukaan osuustoiminnan osaaminen.

”Voitto on luettu kustannukseksi, josta tämä nyt käytännössä johtuu”, Rauhamaa sanoo MT:lle.

Puheenjohtajan mukaan ymmärryksen puuttuminen johtuu koulutuksen puutteesta.

”Ei Suomessa puhuta koulutuksessa osuustoiminnasta, vaikka se on merkittävä osa suomalaista liiketoimintaa”, Rauhamaa sanoo.

JUKKA LEHTINEN

KIMMO HAIMI

Valion hallituksen puheenjohtaja Antti Rauhamaa sanoo Valion jatkavan oikeusprosessia.

POLITIIKASTA LYHYESTI

SDP:n suosio historiallisen alhaalla

Kokoomus on Suomen suosituin puolue ja keskusta toiseksi suosituin, selviää Ylen tekemästä mielipidemittauksesta. Kärkikaksikon suosio ei juuri muuttunut toukokuusta.

Kokoomusta kannatti kesäkuussa 20,3 prosenttia vastaajista ja keskustaa 19,5 prosenttia.

Kolmanneksi suurin on perussuomalaiset, 17,9 prosentilla ja neljäs SDP historiallisen alhaisella 14,8 prosentin suosiolla.

Suurin parantaja on vasemmistoliitto, jonka suosio nousi 0,8 prosenttiyksikköä 9,3 prosenttiin.

Valiokunta hylkäisi aloitteen homoliittolaista

Eduskunnan lakivaliokunta esittää kansalaisaloitetta tasa-arvoisesta avioliittolaista hylättäväksi äänin 10–6.

Lakialoite etenee mahdollisesti loppusyksystä eduskuntaan.

Pääministeri **Alexander Stubb** (kok.) pitää hyvin todennäköisenä sitä, että tasa-arvoista avioliittolakia käsitellään vielä täysistunnossa syksyllä.

Eduskunta hyväksyi hallitusohjelman

Eduskunta hyväksyi pääministeri **Alexander Stubbin** (kok.) viiden puolueen hallituksen ohjelman äänin 99–79 keskiviikkona viimeisessä istunnossaan ennen kesälomaa.

RKP:n kansanedustaja **Jörn Donner** äänesti tyhjää. Poissa äänestyksestä oli 20 kansanedustajaa.

Donnerin mukaan kyse on periaatteesta. Hän arvostelee sitä, että eduskunnan suurin puolue kokoomus valitsi pääministerin puoluekokouksessaan ja hallitusohjelma kasattiin sen jälkeen muutaman päivän pikaväännöllä.

Satonen käskee tekemään enemmän töitä

Kokoomuksen eduskuntaryhmän uusi puheenjohtaja **Arto Satonen** arvostelee sitä, että työstä irrottautumisesta eli downshiftaamisesta on tehty hyve. Satosen mukaan hyvätuloisten jättäytyminen pois työnteon oravanpyörästä merkitsee myös yhteiskunnan tulojen vähentymistä.